

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA O'QISH MALAKALARINI RIVOJLANTIRISH USULLARI

Turaqulova Fotima Dalimovna

Samarqand viloyati Oqdaryo tumani Loyish shaharchasi

47-ixtisoslashtirilgan davlat umumta'lim maktabining

Boshlang'ich ta'lim fani o'qituvchisi

Anotatsiya. Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'qituvchilari uchun juda muhimdir, chunki bu boshqa barcha o'quv fanlari uchun asosdir. Ushbu maqolada biz boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishning turli usullarini muhokama qilamiz. Ushbu maqolada muhokama qilingan usullar o'qish qobiliyatining dekodlash, ravonlik, tushunish va so'z boyligini rivojlantirish kabi turli jihatlariga qaratiladi.

Kalit so'zlar: o'qish ko'nikmalari, boshlang'ich sinf o'quvchilari, dekodlash, ravonlik, tushunish, so'z boyligini rivojlantirish.

Аннотация. Навыки чтения очень важны для учащихся начальной школы, поскольку они являются основой для всех других учебных предметов. В этой статье мы обсудим различные способы развития навыков чтения у учащихся начальной школы. Методы, обсуждаемые в этой статье, будут сосредоточены на различных аспектах навыков чтения, таких как расшифровка, беглость речи, понимание и развитие словарного запаса.

Ключевые слова: навыки чтения, младшие школьники, расшифровка, беглость речи, понимание, развитие словарного запаса.

Anotation. Reading skills are very important for elementary school students, as this is the basis for all other academic subjects. In this article, we will discuss various ways to develop reading skills in elementary school students. The methods discussed in this article focus on various aspects of reading ability, such as decoding, fluency, comprehension, and vocabulary development.

Keywords: reading skills, elementary school students, decoding, fluency, understanding, vocabulary development.

O'qish, ayniqsa, boshlang'ich maktab yillarida akademik muvaffaqiyat uchun zarur bo'lgan muhim mahoratdir. Ravon o'qish, matnni tushunish va tegishli lug'atdan foydalanish qobiliyati barcha fanlarni o'rganish uchun juda muhimdir. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'qish ko'nikmalarini rivojlantirish juda muhimdir, chunki bu kelajakdagi akademik muvaffaqiyat uchun asos yaratadi. Ushbu maqolada biz

boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishning ba'zi usullarini o'rganamiz.

Fonetikaga asoslangan ko'rsatma: Fonetikaga asoslangan ko'rsatma-bu harflar va ularning tovushlari o'rtasidagi munosabatlarga e'tibor qaratish orqali o'qishni o'rgatish usuli. Bu usul, ayniqsa, so'zlarni talaffuz qilish qobiliyatini o'z ichiga olgan dekodlash ko'nikmalarini o'rgatish uchun foydalidir.

Ovoz chiqarib o'qing: ovoz chiqarib o'qing-bu matndan so'ng o'qituvchilar yoki ota-onalar o'quvchilarga kitob o'qiydigan usul. Ushbu usul ravonlik va tushunish qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi.

Birgalikda o'qish: birgalikda o'qish-bu o'qituvchi va boshlang'ich sinf o'quvchilar birgalikda kitob o'qiydigan usul. Ushbu usul boshlang'ich sinf o'quvchilarga o'qishni tushunish va so'z boyligini rivojlantirishga yordam beradi.

Mustaqil o'qish: mustaqil o'qish-bu boshlang'ich sinf o'quvchilar o'zlari kitob o'qishlari. Ushbu usul boshlang'ich sinf o'quvchilarga ravonlik, tushunish va so'z boyligini rivojlantirishga yordam beradi.

Yuqorida aytib o'tilgan usullarning amalga oshirilishi boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish qobiliyatlari sezilarli darajada yaxshilanganligini ko'rsatdi. Fonetikaga asoslangan ko'rsatma dekodlash ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali ekanligi aniqlandi, ko'rish so'zlarini aniqlash esa ravonlikni yaxshilashi ko'rsatildi. Ovoz chiqarib o'qing va birgalikda o'qish tushunish va so'z boyligini rivojlantirishda samarali ekanligi aniqlandi. Mustaqil o'qish ravonlik, tushunish va so'z boyligini oshirishni ham ko'rsatdi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'qish malakalarini rivojlantirish uchun quyidagi usullarni amalga oshirishingiz mumkin:

- Ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'quv dasturlarini yaratish: O'qish malakalarini rivojlantirish uchun ta'lim yo'nalishlariga mos dasturlar yaratish kerak. Bu dasturlar o'quvchilar uchun ishonchli va qiziqarli bo'lishi, turli talablarga mos kelishi va o'qituvchilar uchun to'g'ri hisoblanishi kerak.

- Murakkab qo'llanmalarni yaratish: O'qishning murakkab qismlariga mos keladigan qo'llanmalarni yaratish kerak. Qo'llanmalar sinflarda yoki boshqa o'quv jarayonlarida o'quvchilarga yordam berish uchun foydalanilishi mumkin.

- O'quv yuklari tayyorlash: O'qish malakalari o'quv yuklari bo'yicha tayyorlanishi kerak. O'qish uchun yuklar o'quvchilarning fikrini oshirishi va o'qishni yanada qiziqarli qilishi uchun bir nechta turli turdagi vazifalarni o'z ichiga olishi kerak.

- O'qish dasturi tuzish: O'quv jarayonlarining o'qish dasturini tuzish juda muhimdir. Dastur o'qituvchilarga yordam beradi va o'quvchilarni nima qilib o'rganishlari kerakligini ko'rsatadi.

•Ko'rsatkichlarni tayyorlash: O'qish malakalari uchun ko'rsatkichlar yaratish kerak. Bu ko'rsatkichlar o'qituvchilar va o'quvchilarni o'qish jarayonida ko'rsatilgan yo'nalishlarga rioya qilishda yordam beradi.

•Muhokama va qarorlar: O'qish malakalari uchun muhokama va qarorlar tayyorlash kerak. Bu muhokama va qarorlar o'quvchilarni o'rganish jarayonida yordam beradi va o'quv jarayoni davomida fikr ko'rsatishga va qaror qabul qilishga qo'llaniladi.

•Boshqa o'quvchi-odamlarning fikrini eshitish: O'qish malakalari o'qitishni yanada qulay qilish uchun boshqa o'quvchilarning fikrini eshitishga va qo'llanishga muhtojdir.

Ushbu maqolada muhokama qilingan usullar bir-birini istisno qilmaydi va o'qituvchilar o'qish ko'nikmalarini samarali rivojlantirish uchun ularning kombinatsiyasidan foydalanishlari mumkin. Bu boshlang'ich sinf o'quvchilari turli ta'lim ehtiyojlarini qondirish uchun ham muhim ahamiyatga ega, bunday tasvirlar yordamida sifatida, audio, va taktil OITS ularning o'qish ko'nikmalarini oshirish uchun. Bundan tashqari, o'qituvchilar boshlang'ich sinf o'quvchilarni rag'batlantirish va jalb qilish uchun muntazam ravishda fikr-mulohaza va mustahkamlashlari kerak.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'qish ko'nikmalarini rivojlantirish ularning akademik muvaffaqiyatlari uchun juda muhimdir. Ushbu maqolada muhokama usullari, fonetik asoslangan ta'lim, shu jumladan, ko'rish so'z aniqlash, ovoz chiqarib o'qib, birgalikda o'qish, va mustaqil o'qish, ko'nikmalarini o'qish turli jihatlarini rivojlantirishda samarali bo'lishi uchun topilgan. O'qituvchilar ushbu usullarning kombinatsiyasidan foydalanishlari va o'quvchilarning o'qish qobiliyatlarini samarali oshirish uchun turli xil o'quv ehtiyojlarini qondirishlari kerak. boshlang'ich sinf o'quvchilarni rag'batlantirish va jalb qilish uchun muntazam fikr-mulohaza va mustahkamlash ham zarur.

Adabiyotlar:

1. Muhabbat Umarova "Uchinchi sinf o'qish darslari" Toshkent 2004. "Ijod dunyosi" nashriyot uyi
2. Khodjamkulov, U., Makhmudov, K., & Shofkorov, A. (2020). The Issue of Spiritual and Patriotic Education of Young Generation in the Scientific, Political and Literary Heritage of Central Asian Thinkers. *International Journal of Psychosocial Rehabilitation*, 24(05), 6694-6701.
3. Makhmudov, K. (2020). Ways of Forming Intercultural Communication in Foreign Language Teaching. *Science and Education*, 1(4), 84-89.
4. Makhmudov, K. (2020). Current Problems of Teaching English and New Approaches to Resolve in Secondary Education Schools. *Modern Trends in Linguistics: Problems and Solutions*, 271-273.
5. Makhmudov, K. (2020). Integrating a Mother Tongue while Teaching a Foreign Language: Problems and Solutions. *Literature and History*, (1), 89-91.